

MINISTERIE VAN HET WAALSE GEWEST

N. 2007 — 1670

[2007/201282]

15 MAART 2007. — Besluit van de Waalse Regering tot herziening van de gewestplannen Verviers-Eupen, Luik en Hoei-Borgworm en tot goedkeuring van het voorontwerp van herziening van de gewestplannen Verviers-Eupen, Luik en Hoei-Borgworm met het oog op de opnemings van een leiding, een reserveringsomtrek, een beschermingsomtrek, twee gebieden voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen en de onttrekking aan hun bestemming van woongebieden met een landelijk karakter om de aanleg mogelijk te maken van nieuwe leidingen voor vloeibaar aardgas langs het VTN-tracé Raeren (Eynatten) — Oupeye (Haccourt) — Opwijk — Zeebrugge op het grondgebied van de gemeenten Raeren, Lontzen, Welkenraedt, Plombières, Dalhem, Visé, Oupeye, Juprelle, Bitsingen en Borgworm (bladen 34/5 S, 34/6 S, 34/7 S, 34/8 S, 41/3 N, 42/4 N, 43/1 N en 43/2 N)

De Waalse Regering,

Gelet op het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium, inzonderheid op de artikelen 22, 23, 25, 28, 37, 40 en 41 tot 46;

Gelet op de koninklijke besluiten van 23 januari 1979 en 20 november 1981 en op het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 26 november 1987 tot vaststelling van de gewestplannen Verviers-Eupen, Hoei-Borgworm en Luik;

Gelet op de aanvraag ingediend door FLUXYS in maart 2006, ertoe strekkende de leiding "Vervoersnet - Uitbreiding" (VTN)-1 Raeren (Eynatten) — Oupeye (Haccourt) — Opwijk uit te breiden met een nieuwe VTN-2-leiding voor het vervoer van rijk vloeibaar aardgas, met een nominale diameter van 1200 mm en een lengte van 41 kilometer in het Waalse Gewest;

Gelet op de omvang van de aardgasreserves van de Russische Federatie;

Overwegende dat de vraag naar Russisch gas in het Verenigd Koninkrijk meer dan waarschijnlijk zal toenemen;

Overwegende dat het tracé Oost (Eynatten) — Noord-West (Zeebrugge) een as is die tot een dergelijke doorvoer bijdraagt;

Gelet op de voorname rol van de Hub van Zeebrugge op de internationale korte-termijnmarkt voor aardgas;

Overwegende dat de twee ingangspunten door de aansluiting op de leidingen TENP van Ruhrgas en WEDAL van Wingas strategische verbindingpunten zijn voor de bronnen van Russisch aardgas;

Overwegende dat die as andere types doorvoerkeer mogelijk maakt, in het bijzonder dankzij de koppeling aan het Nederlands net Gastransport Services via het strategische verbindingpunt van Zelzate;

Overwegende dat de versterking van een dergelijke as voor toevoer van vloeibaar aardgas ertoe bijdraagt de centrale positie van België in die aangelegenheid te verstevigen;

Overwegende dat de Belgische vraag naar aardgas volgens een modellisering van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas gemiddeld met ongeveer 3 % per jaar zal toenemen tegen 2014;

Overwegende dat het relatieve belang van Eynatten voor de bevoorrading van de Belgische markt met vloeibaar aardgas volgens die vooruitzichten tussen 2004 en 2014 van 7 naar 17 % zou springen;

Overwegende dat de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie waarschijnlijk zal bijdragen tot een verhoging van de binnenlandse vraag naar aardgas voor de elektriciteitsproductie;

Overwegende dat de binnenlandse vraag naar rijk aardgas eveneens zou moeten toenemen, rekening houdend met de wil om de klanten geleidelijk van arm gas over te laten schakelen op rijk gas;

Overwegende dat op de capaciteiten van VTN-1 (8 tot 10 miljard m³ per jaar) helemaal is ingeschreven door shippers voor de lange-termijndoorvoer en dat reeds gedeeltelijk is ingeschreven op de capaciteiten van het VTN-2-project voor de lange-termijndoorvoer Eynatten-Zeebrugge;

Overwegende dat het daarnaast noodzakelijk is een capaciteit ter grootte van 3 tot 4 miljard m³ per jaar te waarborgen voor de bevoorrading van de Belgische markt vanuit Eynatten;

Overwegende dat het, om de verder bijkomende capaciteit aan te kunnen, nodig zal zijn de leiding te verlengen vanaf Opwijk richting Zeebrugge;

Overwegende dat de ingangscapaciteit in Eynatten met de volledige aanleg van de VTN-2-leiding tot in Zeebrugge ongeveer 18 miljard m³ per jaar zal bereiken, wat de behoeften zou moeten dekken tot na het jaar 2020;

Overwegende dat het tot een verdubbeling van de totale capaciteit voor het vervoer van aardgas van het Oosten naar het Noord-Westen zou komen;

Overwegende dat de aanleg van een tweede leiding de veiligheid van de doorvoer en de bevoorrading zou kunnen waarborgen door in een oplossing te voorzien bij een tijdelijk oponthoud wegens onderhoudswerken of een technisch incident aan de eerste VTN-1-leiding;

Overwegende dat de aanleg van een tweede leiding een soepeler vervoer van gas van verschillende kwaliteit mogelijk zal maken;

Overwegende dat de verhoging van het vervoerde volume bij zal dragen tot een verlaging van de aardgasprijs in België;

Overwegende dat die investering de operationale opslag voor de binnenlandse markt zal kunnen verhogen;

Overwegende dat de VTN-1-leiding niet alleen bijdraagt tot het internationale gasvervoer, maar eveneens tot de versterking van de bevoorradingscapaciteit van de Belgische en de Waalse markt dankzij de afnames die plaatsvinden in Berneau, Zomergem en Wachtebeke;

Gelet op de bestaande koppeling tussen VTN-1 en het openbare verdelingsnet van ALG, de leidingen naar Verviers, de provincie Luxemburg en de toevoeras SEGEO;

Gelet op de voorziene koppelingen tussen VTN-1 en het VTN-2-project;

Overwegende dat die versterking, dankzij de belangrijke vertakking van ons vervoersnet van aardgas, een duidelijke troef is om de veiligheid van de bevoorrading te vrijwaren;

Overwegende dat de investering volgens operator Fluxys tussen 350 en 400 miljoen euro zou schommelen;

Overwegende dat die vennootschap reeds in juni 2005 een "Informatie Memorandum" opgezet heeft om naar de belangstelling van de markt voor de reservering van doorvoercapaciteit op lange termijn op die as te peilen;

Overwegende dat de vaste inschrijvingen tot op heden voldoen om de investering in de aanleg van een nieuwe leiding te verantwoorden;

Gelet op de gesprekken tussen Fluxys en de gasleveranciers;

Overwegende dat het VTN-2-project opgenomen is in de lijst "Trans-European Energy Networks"-projecten, goedgekeurd op 17 juli 2006 door het Europese Parlement;

Gelet op het belang voor de Europese Unie, België en het Waalse Gewest om hun portefeuille in de import van energie te diversifiëren;

Overwegende dat de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas aanbeveelt om initiatieven te nemen om een grotere hoeveelheid aardgas via het oosten van het land in te voeren;

Overwegende dat het overeenkomstig de aanbevelingen van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas aangewezen is om een voldoende beschikbare capaciteit te waarborgen zowel voor de doorvoer als voor het binnenlandse vervoer van aardgas;

Overwegende dat de voor de Belgische markt beschikbare vervoerscapaciteit gelijk is aan de bruikbare ingangscapaciteit, verminderd met de vervoerscapaciteit waarop voor de doorvoer ingeschreven is;

Overwegende dat het in het bijzonder aangewezen is een voldoende binnenlandse vervoerscapaciteit voor te behouden om de leveranciers van aardgas in staat te stellen om aan de groeiende vraag tegemoet te komen door hun klanten tegen competitieve prijzen te bevoorraden;

Overwegende dat het bijgevolg eveneens aangewezen is om de capaciteit waarop voor de doorvoer ingeschreven is te beperken en dat de vervoersoperator Fluxys bijstandsovereenkomsten aangaat met de doorvoerbevrachters;

Overwegende dat aardgas, per geleverde warmtehoeveelheid, het minst vervuילend is (emissies van SO_x , NO_x , deeltjes,...) en minder koolstofdioxide uitstoot dan alle andere niet-hernieuwbare energieën, ongeacht of het om stookolie of steenkool gaat;

Gelet op het bestaan van de aardgasleiding Oost-Noord-West VTN-1 Eynatten — Zeebrugge, in dienst genomen in 1998;

Overwegende dat het tracé van die leiding gekozen is om de milieuhinder en de moeilijkheden in de aanleg en het gebruik ervan maximaal te beperken;

Overwegende dat het gewestelijk ruimtelijk ontwikkelingsplan, aangenomen door de Waalse Regering op 27 mei 1999, bepaalt dat nieuwe gasleidingen zo dicht mogelijk bij de bestaande infrastructures aangelegd moeten worden en dat die samenbrenging in overeenstemming moet gebeuren met de wettelijke en de veiligheidsnormen;

Overwegende dat een ligging van een nieuwe leiding langs een bestaand tracé a priori de beste ligging is vanuit het oogpunt van de ruimtelijke ordening, om zoveel mogelijk de druk op de ligging van de andere functies van het grondgebied te beperken;

Overwegende dat de plaatsing van de leiding parallel aan de eerste leiding eveneens de meest geschikte oplossing is voor de uitbater, meer bepaald om de bewaking makkelijker te maken;

Overwegende dat dat tracé een voldoende afstand in acht dient te nemen tussen beide leidingen om elk veiligheidsprobleem te voorkomen;

Overwegende dat alle maatregelen getroffen worden sinds het ongeluk in Gellingen om de veiligheid van de omwonenden van gasleidingen te versterken;

Gelet op het preventiebeleid inzake de schade veroorzaakt bij graafwerken, en meer bepaald op het Federaal kabel-leidinginformatiemeldpunt;

Gelet op de evaluatienota inzake milieueffecten van het VTN-1-project, uitgevoerd door Tractebel consulting in 1995;

Overwegende dat het tracé door gebieden voert bestemd voor bebouwing, namelijk 700 meter woongebied met een landelijk karakter, 775 meter industriële bedrijfsruimte, 1760 meter gebied met een industrieel karakter waarvan de bestemming nog niet vaststaat en 500 meter ontginningsgebied;

Overwegende dat ongeveer 70 gebouwen gevestigd zijn op minder dan 50 meter van het tracé;

Overwegende dat het huidige tracé van het VTN-2-project door Natura 2000-gebieden loopt: "Vallée de la Gueule en aval de Kelmis", "Vallée de la Gueule en amont de Kelmis", "Basse vallée du Geer" en "Basse Meuse et Meuse mitoyenne" over een totale lengte van 2 600 meter;

Gelet op het advies van 22 augustus 2006 van het Directoraat-generaal Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu waarbij verzocht wordt een nauwkeurige biologische inventaris op te maken en waarbij erop gewezen wordt dat, afhankelijk van de resultaten van dat onderzoek, er eventueel compenserende en verzachtende maatregelen getroffen dienen te worden;

Overwegende dat er een effectenonderzoek voor een gewestplan uitgevoerd moet worden;

Overwegende dat een nauwkeurige biologische inventaris van de Natura 2000-gebieden waardoor de leiding zal lopen, uitgevoerd zal worden in het kader van het effectenonderzoek voor een gewestplan;

Overwegende dat de VTN-2-leiding, net als de VTN-1, via het grenspunt, het meetstation Raeren (Eynatten), het station Raeren (Hauset), het compressiestation Dalhem (Berneau) en de knoop Oupeye (Haccourt) zal lopen;

Overwegende dat het meetstation Raeren (Eynatten) versterkt zal moeten worden en dat het bijgevolg aangewezen is de gronden gelegen rond het bestaande station, met een oppervlakte van 0,7 ha bosgebied en 1,1 ha landbouwgebied, en de uitbreiding ervan, met een oppervlakte van 1,3 ha landbouwgebied en 0,3 ha woongebied met een landelijk karakter, op te nemen als gebied voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen;

Overwegende dat de meest geschikte bestemming voor het meetstation Dalhem (Berneau) en voor de mogelijke Noord-Westuitbreiding ervan het gebied voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen is in plaats van de industriële bedrijfsruimte van 9,0 ha;

Overwegende dat het effectenonderzoek voor een gewestplan meer bepaald zal moeten oordelen of het behoud van de mogelijkheid tot Noord-Westuitbreiding van het meetstation Dalhem (Berneau) geschikt is;

Overwegende dat het aangewezen is die beide gebieden voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen voor te behouden voor de technische uitrustingen voor het beheer van de stromen vloeibaar gas;

Overwegende dat 0,2 ha woongebied met een landelijk karakter op het grondgebied van Wezet, 1,5 en 0,3 ha op het grondgebied van Oupeye en 0,5 ha op het grondgebied van Juprelle feitelijk niet bebouwbaar zijn aangezien de leiding VTN-1 en het project voor de VTN-2-leiding er dwars doorheen lopen en dat voor de gebieden in Wezet en Oupeye de bestemming als groengebied het meest geschikt is, rekening houdend met hun integratie in het woongebied, en de bestemming als landbouwgebied voor het gebied in Juprelle rekening houdend met de bezetting ervan door de landbouw en de nabijheid van het landbouwgebied;

Gelet op artikel 46, § 1, lid 2, 3, van het Wetboek dat het volgende bepaalt: De opneming van een nieuw bebouwingsgebied wordt gecompenseerd door een gelijkwaardige wijziging van een bestaand bebouwingsgebied in een niet-bebouwingsgebied of door een alternatieve compensatie bepaald door de Regering.;"

Overwegende dat de onttrekking van 2,5 ha woongebied met een landelijk karakter aan zijn bestemming de opneming van 3,1 ha nieuw gebied voor bebouwing gedeeltelijk compenseert;

Overwegende dat de bij artikel 183 van het Wetboek bedoelde stijving van het Fonds voor daadwerkelijke ruimtelijke ordening door de maatschappij Fluxys de alternatieve compensatie vormt voor de 0,6 ha van de nog te compenseren restoppervlakte;

Overwegende dat de raming van het te storten bedrag overeenstemt met het waardeverschil van een grond van 0,6 ha gebied voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen ten opzichte van de bestemming ervan als landbouwgebied;

Overwegende dat het Aankoopcomité Luik aangesproken zal worden om dat bedrag te ramen;

Overwegende dat de vordering van de gasmarkt de noodzaak op middellange termijn niet uitsluit (na 2020) om een derde leiding aan te leggen naast VTN-1 en het VTN-2-project;

Overwegende dat het reeds nu aangewezen is om voldoende ruimte van minimum 5 meter aan weerskanten van het tracé-ontwerp voor te behouden om mogelijks een derde leiding aan te leggen;

Overwegende dat de tweede leiding op het merendeel van het tracé op ongeveer 8 meter aan de ene kant van VTN-1 zou moeten liggen en dat de eventuele derde leiding aan de andere kant ervan zou moeten liggen, op ongeveer 8 meter van VTN-1, of aan dezelfde kant op ongeveer 17 meter van VTN-1;

Overwegende dat het daarnaast noodzakelijk is om minstens 5 meter aan weerskanten van de tracé-ontwerpen voor te behouden om hun aanleg te mogelijk te maken;

Overwegende dat het dus, om de aanleg van de VTN-2-leiding en eventuele andere leidingen mogelijk te maken, aangewezen is een reserveringsomtrek van 25 meter op te nemen aan weerskanten van de VTN-1-leiding;

Overwegende dat het effectenonderzoek voor een gewestplan er meer bepaald toe zal strekken het nauwkeurige tracé te onderzoeken van VTN-2 en eventueel VTN-3, meer bepaald op grond van technische elementen die Fluxys moet bezorgen;

Overwegende dat het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium vereist dat het gewestplan beschermingsomtrekken inhoudt voor de ondergrondse vervoersnetten voor vloeistoffen en energie waar enkel de handelingen en werken van algemeen nutte of erop betrekking hebbende toegelaten kunnen worden;

Overwegende dat die beschermingsomtrek overeenstemt met het begrip reserveringsomtrek in de zin van het koninklijk besluit van 24 januari 1991 tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 maart 1966 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasvervoer door middel van leidingen;

Overwegende dat de breedte van de beschermingsomtrek van een tracé niet leesbaar is op de schaal van opmaking en bekendmaking van het gewestplan; dat een beschermingsomtrek per definitie niet opgenomen kan worden op projecten voor leidingen waarvan het tracé op dit ogenblik niet nauwkeurig en definitief vastligt; dat de beschermingsomtrek in de reserveringsomtrek opgenomen is; dat hij niet grafisch op het gewestplan aangebracht moet worden; dat evenwel in de beschermingsomtrek voorzien moet worden met inachtneming van de letterlijke voorschriften van dit besluit;

Overwegende dat de bestaande VTN-1-leiding niet in het gewestplan opgenomen is;

Overwegende dat de afbeelding op het gewestplan van de bestaande leiding de leesbaarheid van het plan verbetert in die zin dat men daardoor de aard van de infrastructuur die de reserveringsomtrek vormt, kan kennen; dat de opneming van de vier mogelijke tracés het plan weinig leesbaar zou maken;

Op de voordracht van de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling,

Besluit :

Artikel 1. De Regering beslist tot de herziening van de gewestplannen Verviers-Eupen, Luik en Hoei-Borgworm om de aanleg van een tweede leiding voor vloeibaar aardgas mogelijk te maken volgens het tracé VTN Raeren (Eynatten) — Oupeye (Haccourt) — Opwijk — Zeebrugge.

Art. 2. Zij neemt het voorontwerp van herziening van de gewestplannen Verviers-Eupen, Luik en Hoei-Borgworm aan (bladen 34/5 S, 34/6 S, 34/7 S, 34/8 S, 41/3 N, 42/4 N, 43/1 N en 43/2 N) die overeenkomstig de kaart in bijlage de opneming omvat :

— van het tracé van een bestaande leiding en een reserveringsomtrek op het grondgebied van de gemeenten Raeren, Lontzen, Welkenraedt, Plombières, Dalhem, Wezet, Oupeye, Juprelle, Bitsingen en Borgworm;

— van een gebied voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen, gemerkt met de overdruk * R.1.7 op het grondgebied van de gemeente Raeren (Eynatten);

— van een gebied voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen, gemerkt met de overdruk * R.1.7 op het grondgebied van de gemeente Dalhem (Berneau);

— van een groengebied op het grondgebied van de gemeente Wezet;

— van twee groengebieden op het grondgebied van de gemeente Oupeye;

— van een landbouwgebied op het grondgebied van de gemeente Juprelle.

Art. 3. De gebieden gemerkt met de overdruk * R.1.7 worden voorbehouden voor de technische uitrustingen voor het beheer van de stroom vloeibaar gas.

Art. 4. De leidingen voor het vervoer van aardgas waarvan dit voorontwerp voorziet in de vestiging omvatten een beschermingsomtrek in de zin van artikel 23, lid 1, 3°, van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium.

Die beschermingsomtrek stemt overeen met het reserveringsgebied bepaald bij het koninklijk besluit van 24 januari 1991 tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 maart 1966 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasvervoer door middel van leidingen.

Art. 5. De Regering belast de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling ermee, de ontwerp-inhoud van het effectenonderzoek voor een gewestplan uit te werken, hem ter advies voor te leggen aan de "Commission régionale d'Aménagement du Territoire" (Gewestelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening) en aan de "Conseil wallon de l'Environnement pour le Développement durable" (Waalse Raad voor het Leefmilieu voor Duurzame Ontwikkeling) en het haar nadien opnieuw voor te leggen voor aanneming ervan.

Art. 6. De Regering belast de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling ermee een aanvraag tot raming van de meerwaarde voortvloeiend uit een verandering van de bestemming van landbouwgebied naar gebied voor openbare nutsvoorzieningen en gemeenschapsvoorzieningen door het Aankoopcomité Luik bij het Ministerie van Financiën in te dienen.

Namen, 15 mei 2007.

De Minister-President,

E. DI RUPO

De Minister van Huisvesting, Vervoer en Ruimtelijke Ontwikkeling,

A. ANTOINE